

Památkář krajinář / památkářka krajinářka (kód: 82-049-T)

Autorizující orgán:	Ministerstvo kultury
Skupina oborů:	Umění a užité umění (kód: 82)
Týká se povolání:	Památkář krajinář
Kvalifikační úroveň NSK - EQF:	7

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace ve vývoji kulturní krajiny a památek zahradního umění	7
Orientace v právních předpisech pro oblast ochrany kulturní krajiny a památek zahradního umění	7
Orientace v odborných metodikách platných pro oblast ochrany kulturní krajiny a památek zahradního umění	7
Analýza dostupných podkladů o území kulturní krajiny a památek zahradního umění	7
Dokumentace kulturní krajiny a památek zahradního umění	7
Obnova a údržba památek zahradního umění a kulturní krajiny	7
Aplikace znalostí ekologie a biologie pro oblast památek zahradního umění a kulturní krajiny	7

Platnost standardu

Standard je platný od: 11.02.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace ve vývoji kulturní krajiny a památek zahradního umění

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Identifikovat typ a vývoj zahradní nebo parkové úpravy na základě předložené historické dokumentace a určit její časové zařazení	Praktické předvedení
b) Identifikovat kategorii krajinné úpravy na základě předložené historické dokumentace a určit její časové zařazení	Praktické předvedení
c) Identifikovat typ zahradní, případně parkové úpravy na základě předložené současné fotografické dokumentace a určit její časové zařazení	Praktické předvedení
d) Identifikovat kategorii krajinné úpravy na základě předložené současné fotografické dokumentace a určit její časové zařazení	Praktické předvedení
e) Prokázat znalost typologie historické zahrady, parku a krajiny. Určit vazbu na historický urbanismus	Písemné ověření
f) Prokázat znalost rozdílných historických přístupů ke krajině, zahradám a parkům v historickém směru určeném komisí	Písemné ověření
g) Prokázat znalost přístupů k obhospodařování krajiny v historickém období určeném komisí	Písemné ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Orientace v právních předpisech pro oblast ochrany kulturní krajiny a památek zahradního umění

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Prokázat znalost základních mezinárodních a národních závazných právních norem upravujících oblast ochrany kulturní krajiny a památek zahradního umění	Písemné ověření
b) Prokázat znalost typů památkové ochrany podle závazných právních předpisů z hlediska jejich relevance pro oblast ochrany kulturní krajiny a památek zahradního umění	Písemné ověření
c) Stanovit možnosti ochrany kulturní krajiny na určeném modelovém příkladu stavební akce ve správním řízení	Praktické předvedení
d) Stanovit možnosti ochrany památky zahradního umění na určeném modelovém příkladu stavební akce ve správním řízení	Praktické předvedení
e) Prokázat znalost hledisek právních předpisů procesů tvorby vybraného koncepčního materiálu definujícího plošnou ochranu památkových hodnot v kulturní krajině	Písemné ověření
f) Prokázat znalost kontroly průběhu obnovy a údržby památky zahradního umění v rámci platných právních předpisů	Písemné ověření
g) Na příkladu prokázat znalost revitalizace krajiny, ochranu a obnovu krajinného rázu, určeném komisí	Písemné ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Orientace v odborných metodikách platných pro oblast ochrany kulturní krajiny a památek zahradního umění

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Prokázat znalost metod a postupů průzkumů památek zahradního umění a kulturní krajiny podle platných metodik	Písemné ověření
b) Prokázat znalost metody památkové péče, metodické přístupy k obnově památek podle platných metodik památkové péče a specifika při jejich aplikace u památek zahradního umění a kulturní krajiny	Písemné ověření
c) Prokázat znalost obsahu základních částí hodnocení zahrad, parků a krajiny podle platných metodik	Písemné ověření
d) Prokázat znalost požadavků kladených na standardizovaný záznam krajinné památkové zóny podle platné metodiky	Písemné ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Analýza dostupných podkladů o území kulturní krajiny a památek zahradního umění

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat základní typy zdrojů informací vhodných pro získání podkladů o stavu a vývoji kulturní krajiny, případně památky zahradního umění na určeném území a zdroje jejich získání	Ústní ověření
b) Vyhodnotit odbornou kvalitu a kompletnost předloženého návrhu na prohlášení věci kulturní památkou	Praktické předvedení
c) Identifikovat a vyhodnotit prvky v území z hlediska jejich přírodní, kulturní a historické hodnoty na základě předložené dokumentace včetně určení dalších potřebných specializovaných průzkumů	Praktické předvedení
d) Identifikovat a vyhodnotit památku zahradního umění nebo kulturní krajinu na základě předložené dokumentace včetně určení dalších potřebných specializovaných průzkumů	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Dokumentace kulturní krajiny a památek zahradního umění

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat postup pořizování dokumentace hodnocení památek zahradního umění podle platných metodik	Ústní ověření
b) Popsat postup pořizování dokumentace hodnocení kulturní krajiny podle platných metodik	Ústní ověření
c) Vytvořit fotografickou dokumentaci památky zahradního umění určené komisí	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Obnova a údržba památek zahradního umění a kulturní krajiny

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat vlivy prostředí a změny vedoucí ke znehodnocování kulturní krajiny	Ústní ověření
b) Určit cíl a podstatné prvky revitalizace určeného zájmového území na základě předložené dokumentace	Praktické předvedení
c) Zhodnotit předložený plán ochrany památky zahradního umění nebo krajinné památkové zóny z hlediska ochrany přírodních a památkových hodnot a udržitelnosti	Praktické předvedení
d) Navrhnout základní směry a cíle údržby určeného zájmového území na základě předložených rozhodnutí správních orgánů z oblasti státní památkové péče a ochrany přírody	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Aplikace znalostí ekologie a biologie pro oblast památek zahradního umění a kulturní krajiny

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Určit na základě předložené dokumentace typ krajiny, její strukturu a ekosystémové funkce v návaznosti na přírodní a kulturní procesy během jejího vzniku a vývoje	Praktické předvedení
b) Popsat vegetační strukturu a dynamiku vývoje v čase z hlediska přírodních a antropogenních vlivů v určeném zájmovém území na základě předložené dokumentace	Praktické předvedení
c) Interpretovat význam zájmového území podle vegetační charakteristiky z hlediska hydrologických, půdních a klimatických poměrů na základě předložené dokumentace	Praktické předvedení
d) Vymezit zájmové oblasti ochrany přírodního a kulturního dědictví krajiny a charakterizovat participativní management s ohledem na dílčí zájmy ochrany přírody a krajiny i památkové péče na základě syntézy předložených materiálů	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, je oprávněna předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede AOs do Záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Zdravotní způsobilost pro vykonání zkoušky není vyžadována.

Kompetence: **Orientace ve vývoji kulturní krajiny a památek zahradního umění**, kritérium a) Autorizovaná osoba předloží uchazeči soubor historické dokumentace zahradní/parkové úpravy, který obsahuje: dva dokumenty ikonografického charakteru z různého časového období, jeden mapový podklad z I. vojenského mapování, jeden mapový poklad ze stabilního katastru, jeden mapový podklad ze III. vojenského mapování, jeden historický letecký snímek s datací do 50. let 20. století. Na základě předložené dokumentace identifikuje uchazeč typ zahradní/parkové úpravy a vymezí její časové zařazení z hlediska vzniku a následného vývoje. Kritérium b) Autorizovaná osoba předloží uchazeči soubor historické dokumentace vymezeného území v rozsahu maximálně 5 obcí, případně vojenských újezdů. Soubor historické dokumentace obsahuje: alespoň dva dokumenty ikonografického charakteru, případně historickou pohlednici s datací do roku 1918, jeden mapový podklad z I. vojenského mapování, jeden mapový poklad ze stabilního katastru, jeden mapový podklad ze III. vojenského mapování, jeden historický letecký snímek s datací do 50. let 20. století. Kritérium c) Autorizovaná osoba předloží uchazeči soubor současné fotografické dokumentace zahradní/parkové úpravy, který obsahuje: dvě fotografie ve směru prostorových os, fotografie hranice zahrady/parku případně místa volného přechodu do krajiny, dvě fotografie z vedutového bodu nebo vedutových bodů, současnou leteckou fotografii, dvě fotografie exteriéru ústřední budovy zahrady/parku, případně další fotografie exteriéru budov zakomponovaných do zahrady/parku. Kritérium d) Autorizovaná osoba předloží uchazeči soubor současné fotografické dokumentace krajinné úpravy, který obsahuje: dvě fotografie ve směru prostorových os, dvě fotografie z vedutového bodu nebo vedutových bodů, současnou leteckou fotografii. Kritérium e) Autorizovaná osoba uchazeči určí zahrady/parky klášterního, palácového nebo zámeckého typu. Kritérium f) Autorizovaná osoba určí uchazeči umělecký historický směr z následujícího výběru: gotický, renesanční, barokní, klasicistní a pseudoslohy. Kritérium g) Autorizovaná osoba určí uchazeči jedno historické období.

Kompetence: **Orientace v právních předpisech pro oblast ochrany kulturní krajiny a památek zahradního umění**, kritérium c) Autorizovaná osoba uchazeči uvede modelový příklad stavební akce v rozsahu vyžadujícím posouzení vlivu záměru na životní prostředí ve smyslu zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Autorizovaná osoba předloží uchazeči mapový podklad vymezeného zájmového území zachycující současný stav. Kritérium d) Autorizovaná osoba uchazeči uvede modelový příklad stavební akce v rozsahu vyžadujícím územní rozhodnutí a stavební povolení ve smyslu zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů. Autorizovaná osoba předloží uchazeči mapový podklad vymezeného zájmového území zachycující současný stav. Kritérium g) Autorizovaná osoba předloží uchazeči dokumentaci vymezeného zájmového území zachycující stav před revitalizací, a to v rozsahu: aktuální mapový podklad před revitalizací, jeden mapový podklad z 18. století, jeden mapový podklad z 19. století, aktuální letecké snímky zájmového území a dvě barevné fotografie dotčené krajiny v zájmovém území o velikosti alespoň 10 x 15 cm (lze nahradit digitálními fotografiemi na PC).

Kompetence: **Orientace v odborných metodikách platných pro oblast ochrany kulturní krajiny a památek zahradního umění**, kritérium c) Uchazeč popíše obsah základních částí hodnocení zahrad/parků a krajiny, a to minimálně v rozsahu částí: pasportizace, prostorová analýza, identifikace hodnot a management plán.

Analýza dostupných podkladů o území, kritérium a) Uchazeč vyjmenuje základní typy textové, obrazové a plánové dokumentace, a to historické i současné, včetně možností, jak a kde mohou být tyto podklady zpravidla získány. Kritérium b) Autorizovaná osoba předloží uchazeči vypracovaný návrh na prohlášení nemovité věci, která je potenciální

památkou zahradního umění, kulturní památkou nebo národní kulturní památkovou v rozsahu vyžadovaném zákonem č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů a prováděcími předpisy. Kritérium c) Autorizovaná osoba předloží uchazeči dokumentaci v rozsahu mapové dokumentace území v měřítku 1:25 000 a současné letecké snímky území. Kritérium d) Autorizovaná osoba předloží uchazeči dokumentaci v rozsahu pasportizace a prostorové analýzy památky zahradního umění a závěrečnou zprávu o archeologickém výzkumu alespoň části vymezeného území. Předkládaná dokumentace je v rozsahu podle platných metodik. Uchazeč v rámci vyhodnocení rovněž uvede stav jednotlivých prvků památky zahradního umění.

Dokumentace kulturní krajiny a památek zahradního umění, kritérium c) Uchazeč provede prvotní fotografickou dokumentaci drobné památky zahradního umění, kterou určí autorizovaná osoba. Dále provede záznam nezbytných základních údajů o objektu, případně uvede zdroje pro jejich doplnění, dále provede situační náčrty zvoleného objektu ve vztahu k provedené fotografické dokumentaci. Provedenou dokumentaci v elektronické podobě (postačují scany) zašle uchazeč autorizované osobě 1 týden před konáním zkoušky.

Obnova a údržba památek zahradního umění a kulturní krajiny, kritérium a) Uchazeč popíše postup hodnocení vlivů na kulturní krajinu s ohledem na platné metodiky, kritérium b) Autorizovaná osoba předloží uchazeči mapový podklad a současné letecké snímky vymezeného zájmového území zachycující stav před revitalizací. Kritérium c) Autorizovaná osoba předloží uchazeči plán ochrany v rozsahu platných právních předpisů a podle platné metodiky. Kritérium d) Autorizovaná osoba předloží uchazeči rozhodnutí správního orgánu o památkové ochraně komisi určeného zájmového území nebo památky zahradního umění a mapový podklad z vyznačením vegetace.

Aplikace znalostí ekologie a biologie pro oblast památek zahradního umění a kulturní krajiny

Uchazeč v rámci této odborné dovednosti prokazuje svoji kompetenci orientovat se v územně-analytických podkladech a datových zdrojích týkajících se kulturní krajiny.

Kritérium a) Autorizovaná osoba předloží uchazeči cílové charakteristiky krajiny vybraného území, na jejichž základě uchazeč popíše její výchozí strukturu a převažující ekosystémové funkce ve vazbě na přírodní a kulturní procesy během jejího vzniku a vývoje. Kritérium b) Autorizovaná osoba předloží uchazeči mapy velkého (podrobného) měřítka: mapování biotopů a aktuální letecký snímek vybraného území a mapu středního měřítka potenciální přirozené vegetace, na jejichž základě uchazeč popíše vývoj aktuální vegetace a převažující přírodní nebo antropogenní vlivy v čase. Kritérium c) Autorizovaná osoba předloží k podkladům z předchozího bodu ještě půdní, hydrologické a klimatické mapy středního měřítka. Na základě předložené dokumentace interpretuje uchazeč přírodní charakter a specifika území. Kritérium d) Uchazeč vymezí v území zóny a oblasti zájmu ochrany přírody a památkové péče a odůvodní možnosti participativního managementu, tedy místa a prvky, kde jsou shodné cíle, a místa a prvky, kde jsou odlišné cíle managementu. Hodnotí se schopnost orientace v problému a prokázání nalezení konsensuálního nebo kompromisního přístupu k managementu předmětů zájmu při respektování hodnot daného území.

U kritérií s písemným ověřením bude uchazeč zpracovávat odpovědi na otevřené otázky.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před zkušební komisí složenou ze 2 členů, kteří jsou autorizovanou fyzickou osobou s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci nebo autorizovaným zástupcem autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na jeden z následujících oborů: architektura, stavitelství, historie, dějiny umění, památková péče, zahradní a krajinářská architektura, krajinné inženýrství nebo ekologie, a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti státní památkové péče se zaměřením na památky zahradního umění, případně kulturní krajinu.
- b) Vysokoškolské vzdělání a autorizace u České komory architektů pro obor krajinářské architektury a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti krajinářské architektury.
- c) Vysokoškolské vzdělání v oblasti práva a alespoň 5 let praxe ve správním úřadu na úseku státní památkové péče se zaměřením na památky zahradního umění, případně kulturní krajinu.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, může být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo kultury ČR, www.mkcr.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- zkušební místnost s výpočetní technikou, která je vybavená operačním systémem, tabulkovým, editačním a prezentačním programem (kancelářský balíček programů) s připojením na internet a tiskárnou
- soubor historické dokumentace pro vymezené území s výskytem památky zahradního umění obsahující: dva dokumenty ikonografické charakteru z různého časového období, jeden mapový podklad z I. vojenského mapování, jeden mapový poklad ze stabilního katastru, jeden mapový podklad ze III. vojenského mapování, jeden historický letecký snímek s datací do 50. let 20. století
- soubor historické dokumentace pro vymezené území kulturní krajiny obsahující: alespoň dva dokumenty ikonografické charakteru, případně historickou pohlednici s datací do roku 1918, jeden mapový podklad z I. vojenského mapování, jeden mapový poklad ze stabilního katastru, jeden mapový podklad ze III. vojenského mapování, jeden historický letecký snímek s datací do 50. let 20. století
- soubor současné fotografické dokumentace zahradní/parkové úpravy obsahující: dvě fotografie ve směru prostorových os, fotografie hranice zahrady/parku případně místa volného přechodu do krajiny, dvě fotografie z vedutového bodu nebo vedutových bodů, současnou leteckou fotografii, dvě fotografie exteriéru ústřední budovy zahrady/parku, případně další fotografie exteriéru budov zakomponovaných do zahrady/parku
- soubor současné fotografické dokumentace krajinné úpravy obsahující: dvě fotografie ve směru prostorových os, dvě fotografie z vedutového bodu nebo vedutových bodů, současnou leteckou fotografii
- soubor mapové dokumentace vymezeného zájmového území zachycující stav před revitalizací, a to v rozsahu: aktuální mapový podklad před revitalizací, jeden mapový podklad z 18. století, jeden mapový podklad z 19. století, aktuální letecké snímky zájmového území a dvě barevné fotografie dotčené krajiny v zájmovém území o velikosti alespoň 10 x 15 cm
- návrh na prohlášení nemovité věci, která je potenciální památkou zahradního umění, kulturní památkou nebo národní kulturní památkou v rozsahu vyžadovaném zákonem č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů a prováděcími předpisy
- soubor mapové dokumentace vymezeného území v měřítku 1 : 25 000 a současné letecké snímky daného území
- soubor dokumentace území památky zahradního umění nebo kulturní krajiny v rozsahu pasportizace a prostorové analýzy památky zahradního umění a závěrečnou zprávu o archeologickém výzkumu alespoň části vymezeného území
- obecný geografický mapový poklad a současné letecké snímky vymezeného zájmového území zachycující stav před revitalizací
- soubor dokumentace o území v rozsahu: písemné informace o cílové charakteristice krajiny. Dále mapy velkého (podrobného) měřítka: mapování biotopů a aktuální letecký snímek vybraného území, mapu středního měřítka zachycující potenciální přirozené vegetace a půdní, hydrologické a klimatické mapy středního měřítka
- fotografickou a ikonografickou dokumentaci v jednotlivých souborech lze nahradit digitálními fotografiemi na PC

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 5 až 6 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Doba trvání písemné části zkoušky jednoho uchazeče je 60 minut.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro kulturu, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

Národní památkový ústav

Jihočeská univerzita